

Návrh metodiky podľa čl. 119, ods. 1, písm. h), Nariadenia Komisie (EÚ) 2017/1485

Pravidlá dimenzovania FRR stanovených v súlade s článkom 157 ods. 1 nariadenia Európskej komisie (EÚ) 2017/1485 z 2. augusta 2017, ktorým sa stanovuje usmernenie pre prevádzkovanie elektrizačnej prenosovej sústavy

01.08.2018

Právna notifikácia:

Tento dokument spoločnosti Slovenská elektrizačná prenosová sústava, a. s. (ďalej len „SEPS“), ako prevádzkovateľa prenosovej sústavy SR, predstavuje pracovný návrh na účely verejnej konzultácie podľa Nariadenia Komisie (EÚ) 2017/1485, ktorým sa stanovuje usmernenie pre prevádzkovanie elektrizačnej prenosovej sústavy a v žiadnom prípade nepredstavuje finálnu, záväznú alebo nemennú pozíciu. SEPS si vyhradzuje právo, najmä nie však výlučne, upraviť tento dokument na základe výsledkov verejnej konzultácie a zároveň upozorňuje, že finálny návrh je predmetom schválenia príslušného národného regulačného úradu.

Úvod

Tento dokument predstavuje návrh metodiky (ďalej len „Návrh“) vypracovaný spoločnosťou Slovenská elektrizačná prenosová sústava, a. s. (ďalej len „SEPS“) v súlade s článkom 119 a článkom 157 Nariadenia Komisie (EÚ) 2017/1485, ktorým sa stanovuje usmernenie pre prevádzkovanie elektrizačnej prenosovej sústavy (ďalej len „SOGL“), berúc do úvahy nasledujúce:

1. Nakoľko je spoločnosť SEPS jediným prevádzkovateľom prenosovej sústavy Slovenskej republiky (ďalej len „PPS“) v rámci príslušného LFC bloku je tento Návrh vydaný vo forme prevádzkovej metodiky bloku LFC v súlade s článkom 3 ods. 136 Nariadenia SOGL.
2. Tento Návrh berie do úvahy základné princípy a ciele stanovené článkom 4 Nariadenia SOGL, a to najmä k cieľu zachovať úroveň kvality frekvencie v synchronnej oblasti Kontinentálna Európa, ktorej súčasťou je LFC blok SEPS. Tým zároveň prispieva k zachovaniu stabilnej a bezpečnej prevádzky prenosovej sústavy.
3. Nariadenie SOGL v čl. 119 ods. 1, písm. h stanovuje povinnosti pre prevádzkovateľa prenosovej sústavy do 12 mesiacov po nadobudnutí jeho účinnosti vypracovať návrh „*pravidiel dimenzovania FRR stanovených v súlade s článkom 157 ods. 1 Nariadenia SOGL*“.
4. Podľa článku 6 ods. 3 písm. e) Nariadenia SOGL sú „*metodiky a podmienky uvedené v prevádzkových dohodách pre bloky LFC podľa článku 119 Nariadenia SOGL, ktoré sa týkajú:*
  - i) *obmedzení lineárnych zmien činného výkonu na výstupe v súlade s článkom 137 ods. 3 a 4;*
  - ii) *koordináčnych opatrení zameraných na zníženie FRCE v zmysle článku 152 ods. 14;*
  - iii) *opatrení na zníženie FRCE vyžadovaním zmien vo výrobe alebo spotrebe činného výkonu jednotiek na výrobu elektrickej energie alebo odberných jednotiek v súlade s článkom 152 ods. 16;*
  - iv) *pravidiel dimenzovania FRR v súlade s článkom 157 ods. 1;*“

predmetom schválenia všetkými regulačnými orgánmi dotknutého regiónu. Nakoľko je SEPS jediným prevádzkovateľom LFC bloku na území Slovenskej republiky, je Návrh prekladaný na schválenie Úradu pre reguláciu sieťových odvetví (ďalej len „ÚRSO“).

Článok 1 - Predmet a rozsah pôsobnosti

1. Predmetom Návrhu sú pravidlá dimenzovania FRR stanovených v súlade s článkom 157 ods. 1 Nariadenia SOGL určené na verejnú konzultáciu.
2. Podľa Nariadenia SOGL, čl. 157, ods. 1 musí PPS v prevádzkovej dohode pre blok LFC stanoviť pravidlá dimenzovania FRR, pričom musia obsahovať aspoň prvky uvedené v čl. 157, ods. 2, písm. a až k.

3. Dimenzovanie FRR je v súčasnosti zadefinované v dokumente Technické podmienky prístupu a pripojenia, pravidlá prevádzkovania prenosovej sústavy (ďalej len „TP“), Dokument F, kap. 4.3 a kap. 4.4.
4. V tomto Návrhu sú pravidlá dimenzovania FRR zosumarizované v súlade a čl. 157, ods. 2 písm. a až k nariadenia SOGL, vrátane odkazov na príslušné ustanovenia v TP. Zároveň sú v tomto Návrhu uvedené niektoré doplňujúce údaje, ktoré sú explicitne vyžadované jednotlivými písmenami ods. 2. čl. 157 nariadenia SOGL.

Článok 2 - Definície použitých pojmov

1. Na účely tohto Návrhu sa uplatňuje vymedzenie pojmov podľa článku 3 Nariadenia SOGL.

Článok 3 - Pravidlá dimenzovania FRR

1. Veľkosť kladného referenčného incidentu sa stanoví na základe určenia najväčšej možnej nerovnováhy vyplývajúcej z okamžitej zmeny činného výkonu samostatnej jednotky na výrobu elektriny pri jeho poruche, t.j veľkosť kladného referenčného incidentu je rovná najväčšiemu dosiahnuteľnému výkonu samostatnej výrobnnej jednotky v ES SR.
2. Veľkosť záporného referenčného incidentu sa stanoví na základe určenia najväčšej možnej nerovnováhy vyplývajúcej z okamžitej zmeny činného výkonu samostatného odberného zariadenia pri jeho poruche, t.j veľkosť záporného referenčného incidentu je rovná najväčšiemu odberu činného výkonu samostatnej odbernej jednotky v ES SR.
3. Vypočítaná kladná rezervná kapacita FRR nesmie byť menšia ako veľkosť kladného referenčného incidentu.
4. Vypočítaná kladná rezervná kapacita FRR musí byť dostatočná na pokrytie kladných nerovnováh v bloku LFC aspoň v 99 % času, pričom časové obdobie historických záznamov kladných nerovnováh musí byť najmenej 2 celé ročné obdobia, s najmenším možným vzorkovaním nerovnováhy, minimálne však 15 min. Dostatočnosť sa overí SW simuláciou, pričom cieľové parametre FRCE nesmú byť prekročené.
5. Vypočítaná záporná rezervná kapacita FRR nesmie byť menšia ako veľkosť záporného referenčného incidentu.
6. Vypočítaná záporná rezervná kapacita FRR musí byť dostatočná na pokrytie záporných nerovnováh v bloku LFC aspoň v 99 % času, pričom časové obdobie historických záznamov záporných nerovnováh musí byť najmenej 2 celé ročné obdobia, s najmenším možným vzorkovaním nerovnováhy, minimálne však 15 min. Dostatočnosť sa overí SW simuláciou, pričom cieľové parametre FRCE nesmú byť prekročené.
7. Výpočet objemov automatickej FRR a manuálnej FRR sa riadi postupom uvedeným v príslušnej kapitole Dok. F, TP.
8. Čas do úplnej aktivácie automatickej FRR je určený v TP, Dok. B, kap. 2.2.

9. Čas do úplnej aktivácie manuálnej FRR je určený v TP, Dok. B, kap. 2.3 (do stanovenia štandardného produktu mFRR aj v kap. 2.4).
10. Kladná rezervná kapacita FRR vypočítaná pre blok LFC môže byť znížená, a to v prípade uzavretia dohody o zdieľaní FRR s ostatnými blokmi LFC v súlade s ustanoveniami SOGL, hlava 8. Pri výpočte veľkosti zníženia sa postupuje podľa SOGL, čl. 157, písm. j, ods. i). Zníženie však nesmie presiahnuť 30 % veľkosti kladného incidentu stanoveného podľa bodu 1 týchto pravidiel.
11. Záporná rezervná kapacita FRR vypočítaná pre blok LFC môže byť znížená, a to v prípade uzavretia dohody o zdieľaní FRR s ostatnými blokmi LFC v súlade s ustanoveniami SOGL, hlava 8. Pri výpočte veľkosti zníženia sa postupuje podľa SOGL, čl. 157, písm. k, ods. i).
12. Pre prípad závažného rizika nedostatočnej rezervnej kapacity FRR v bloku LFC sa v prevádzkovej dohode pre LFC blok uvedie eskalačný postup.

Článok 4 - Časový plán implementácie metodiky

1. Táto metodika nadobúda platnosť v súlade s článkom 119 ods. 2 Nariadenia SOGL tri mesiace po jej schválení ÚRSO v zmysle článku 6 ods. 3 písm. e) Nariadenia SOGL.